

Handläggare: Lisbeth Westerlund
Telefon: 08-508 25 016

Till
Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Om tillståndet på Sergels torg - "Ska vi göra nåt"

Svar på remiss av motion (2008:86) från Karin Rågsjö (V)

Om Ungdomsjourens arbete på "Plattan"

Svar på skrivelse från Karin Rågsjö (V), Gertrud Brorsson (MP) och Abdo Goriya (S)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.
3. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Eddie Friberg

Sammanfattning

I motionen och skrivelsen föreslås olika insatser, bland annat att en åtgärdsplan ska tas fram för hur staden i samverkan med andra ska nå och fånga upp ungdomar som vistas på Sergels torg. Förvaltningen anser att viktiga frågor om hur socialtjänsten ska arbeta uppsökande med ungdomar och unga vuxna tas upp i motionen och skrivelsen. Inom Ungdomsjouren bedrivs kontinuerligt ett metodiskt uppsökande arbete med korta kontakter där fokus ligger på att länka till ordinarie socialtjänst och vårdgivare. Det är viktigt att det finns tillräckliga resurser för att kunna klara detta arbete i samverkan med andra aktörer och att kunna möta nya behov som kan uppstå. Det är angeläget att kommunstyrelsen beviljar medel till det planerade projektet för att förebygga hemlöshet hos unga vuxna 18 – 25 år så att man inom projektets ram kan utveckla arbetsmetoderna riktade till denna grupp.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden för yttrande överlämnat motion om tillståndet på Sergels torg – ”Ska vi göra nåt” från Karin Rågsjö (V). Remisstiden går ut 30 augusti 2009.

Motionen har även remitterats till stadsdelnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm samt stadsledningskontoret och polismyndigheten i Stockholm.

Socialtjänstnämnden överlämnade den 20 november 2008 till förvaltningen för beredning skrivelse från Karin Rågsjö (V), Gertrud Brorsson (MP) och Abdo Goriya (S) om Ungdomsjourens arbete på ”Plattan”.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen i samarbete med socialtjänstavdelningen öppen verksamhet och Ungdomsjouren inom Maria Ungdomsenhet.

Motionen i sammanfattning

Ungdomsjourens rapport om sommaren på Sergels torg 2008 skapar oro och undran. Enligt rapporten har antalet ungdomar som Ungdomsjouren haft kontakt med ökat mellan 2007 till 2008, från 1 338 kontakter till 2 162 kontakter. I rapporten framgår att polisen dessutom under sommaren 2008 hade en bristande bevakning av Sergels torg, vilket även ökade droghandeln och förvärrade ungdomarnas situation. I rapporten framgår att många av ungdomarna redan har en kontakt med socialtjänsten samt att ett antal ungdomar även är partiellt hemlösa, de har av olika skäl lämnat sina hem utan att ha en varaktig bostad.

Karin Rågsjö (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge socialtjänstnämnden i uppdrag att i samverkan med polismyndigheten se över möjligheterna att trappa upp arbetet som riktas till ungdomar på Sergels torg och återkomma med en åtgärdsplan för hur staden i samverkan med andra ska nå och fånga upp ungdomar som vistas på ”Plattan” och ge dem det stöd och den hjälp de har rätt till enligt socialtjänstlagen.

Skrivelsen i sammanfattning

Ungdomsjourens rapport om sommaren på Sergels torg 2008 skapar oro och undran. Det borde vara möjligt att nå 100 ungdomar i Stockholm som så uppenbart far illa. Att det inte finns polis på "Plattan" skapar även det en mycket olycklig situation.

Det kan inte vara acceptabelt att ungdomar som redan är kända av socialtjänsten dagligen vistas i en mycket destruktiv miljö utan att de får den hjälp och det stöd de uppenbarligen har behov av.

Socialtjänsten föreslås få i uppdrag att

1. Under ett år frigöra resurser för att dubblera Ungdomsjouren samt att stärka samarbetet med uppsökare från stadsdelsförvaltningarna, polis samt frivilligorganisationer för att få ett tydligare grepp över ungdomarnas situation.
2. Identifiera de ungdomar som far mest illa så att stadsdelsförvaltningarna kan fullfölja sitt arbete enligt socialtjänstlagen.
3. Tillsammans med ett antal ungdomar som representerar de som vistas på "Plattan" skapa en referensgrupp.
4. I december 2009 återkomma med en åtgärdsplan för hur staden i samverkan med andra ska nå och fånga upp ungdomar som vistas på "Plattan".

Förvaltningens synpunkter

Ungdomsjourens uppdrag

Ungdomsjouren är en sektion inom Maria Ungdomsenhet. Ungdomsjouren bedriver tre olika typer av uppsökande arbete:

- uppsökande arbete i city riktat mot ungdomar under dagar, kvällar, nätter och helger.
- två socialsekreterare samarbetar med Citypolisens Ungdomsrotel och Åklagarmyndigheten för att uppmärksamma unga gärningsmän som är i behov av stöd från socialtjänsten samt för att vara ett stöd för ungdomar som är misstänkta för brott.
- en socialsekreterare arbetar operativt tillsammans med Ungdomssektionen vid Länskriminalen i Stockholms län. I denna tjänst innefattas uppdraget att hitta avvikna ungdomar.

Sommaren och hösten – rapport från Ungdomsjouren 2008

Socialtjänstnämnden godkände 20 november 2008 en rapport från Ungdomsjouren om fältarbetet under sommaren och hösten 2008. I rapporten sammanfattade Ungdomsjouren sina iakttagelser från det uppsökande arbetet i city riktat till ungdomar under sommaren och hösten 2008. Till skillnad mot tidigare år hade ett större antal ungdomar vistats i city under sommaren och ett 100-tal ungdomar vistades under hösten dagligen på Sergels torg. Ungdomsjouren hade identifierat vilka ungdomsgrupper som behövde kartläggas ytterligare för att kunna bedöma ungdomarnas eventuella behov av stöd- och hjälpinsatser från socialtjänsten.

Ungdomsjouren har ett bra samarbete med polisen och samverkan sker med ideella organisationer, lokal socialtjänst och fältassistenter, föräldrar, landsting och med förvaltningens egna verksamheter. För att uppnå maximalt resursutnyttjande konstaterades i rapporten att samverkansformerna behöver utvecklas ytterligare samt fortsatta strategiska prioriteringar göras.

Ungdomsjouren behöver mer kunskap om de två största ungdomsgrupperna, ”Emos”-ungdomar och ungdomar med utomeuropeisk härkomst, för att kunna bedöma om någon av ungdomarna är i behov av socialtjänstens insatser.

Ett erfarenhets- och kunskapsutbyte med Göteborg om Emokulturen planerades ske under vintern 2008, eftersom man där redan har startat ett arbete med gruppen ”Emos”. Förvaltningen ansåg vidare att en fördjupad kartläggning borde göras för att utöka kunskapen om den grupp ungdomar med utomeuropeisk härkomst som uppehåller sig i city. Det krävs ett mer omfattande arbete för att bedöma om någon av dessa ungdomar eventuellt är i behov av socialtjänstens insatser. Detta inryms inte i Ungdomsjourens nuvarande uppdrag, som med hänsyn till befintliga resurser är av mer akutinriktad karaktär.

Ungdomsjourens arbete under 2009

Enligt verksamhetsplanen för 2009 ska Ungdomsjouren arbeta utifrån sitt grunduppdrag. Inom ramen för detta pågår ett kontinuerligt arbete för att utveckla verksamheten.

Ungdomar som vistas på Sergels torg är ofta redan aktuella vid den lokala socialtjänsten/stadsdelsförvaltningen. Miljön vid Sergels torg/”Plattan” är en riskmiljö och det kan vara olämpligt att fortsätta vistas där. Ungdomsjouren fortsätter ta kontakt vid behov och att göra anmälningar till lokal socialtjänst om ungdomen utsätter sig för risker.

Under perioden 2 februari 2009 till och med 21 juni 2009 har Ungdomsjouren provat nya former av samverkan med polisen. Ungdomsjourens uppdrag har varit detsamma som tidigare men samverkan med Länskriminalens Ungdomssektion utökades med en tjänst och nya former för samverkan har prövats tillsammans med Citypolisens Ungdomsrotel.

Målen med detta arbete var att minska antalet oidentifierade barn och ungdomar på Sergels torg samt att fånga upp fler barn och ungdomar som har behov av socialtjänstens insatser eller av annan vård och behandling. Mätning av huruvida dessa mål uppnåtts kommer att göras under sommaren.

Det har emellertid redan konstaterats att konsekvenserna avseende bemanning i city blev för stora med ytterligare en socialsekreterartjänst avdelad till Länskriminalens Ungdomssektion. Personalen räckte inte till för att klara det ordinarie arbetet vilket medförde att city blev obemannat för många helger för att kunna täcka upp alla ordinarie arbetsuppgifter. Dock har några mycket goda erfarenheter gjorts och Ungdomsjouren kommer att fortsätta att arbeta med specifika ansvarsområden och uttalade prioriteringar.

Under våren 2009 har det planerade erfarenhetsutbytet med socialtjänsten i Göteborg om gruppen "Emos"-ungdomar genomförts. Vidare har Ungdomsjouren gjort ett studiebesök i England för att lära mer om Emokulturen. Kompetensen i denna kultur har ökat vilket medfört att Ungdomsjouren kunnat få lite bättre kontakt med denna ungdomsgrupp som är mycket avvisande till kontakt med företrädare för myndigheter. Gruppen "Emos"-ungdomar skiftar i omfattning men har inte ökat i storlek sedan förra sommaren.

I tertiärrapport 2 kommer förvaltningen föreslå nämnden att ansöka om pengar till ett projekt för att förebygga hemlöshet hos unga vuxna 18 – 25 år från de medel som är avsatta för att utveckla det förebyggande arbetet mot hemlöshet. Projektet syftar till att utöka samverkan mellan socialtjänsten och Länskriminalen inom ramen för Mumin (Maria Ungdom Motiverande Intervention). Mumin är en arbetsmetod för omhändertagande av unga, som misstänks för ringa narkotikabrott. Metoden innebär att ungdomarna i samband med polisingripandet och utredningen motiveras att ta emot vård och behandling tillsammans med sina nära anhöriga. Ungdomar mellan 15 och 20 år har tagits emot på Maria Ungdom. Ungdomar mellan 20 och 25 år erbjuds en kontakt med Beroendekuten Stockholm (BAS) eller olika lämpliga öppenvårdsmottagningar i Stockholm.

Genom utökad samverkan mellan polis, socialtjänst (Ungdomsjouren, Socialtjouren, Uppsökarenheten för vuxna och stadens stadsdelsförvaltningar) och beroendevård planerar man genom projektet att arbeta preventivt och operativt i syfte att fånga upp ungdomar och unga vuxna i behov av socialtjänstens insatser. Förhoppningen är också att på ett bättre sätt möjliggöra länkingsarbetet med de unga vuxna med utomeuropeisk härkomst som har extra svårt att på egen hand få tillgång till socialtjänstens insatser.

Sommaren och hösten 2008 var en period när väldigt många ungdomar vistades på Sergels torg. Gruppen ungdomar har minskat något under 2009 men den bild av situationen som lämnades i rapporten "Sommaren och hösten 2008" kvarstår i huvudsak. Polisen har begränsade resurser att avsätta för bevakning av Sergels torg och Sveriges ordförandeskap i EU begränsar ytterligare polisens resurser.

Förvaltningen har under våren genomfört en upphandling av tjänster för att utveckla trygghet i offentliga miljöer för barn och ungdomar. Nämnden beslöt 2009-06-16 att teckna entreprenadavtal med KFUM Söder – Fryshuset. Avtalet bygger på en nära samverkan mellan Ungdomsjouren och Fryshuset och innebär en betydande förstärkning av insatserna för barn och ungdomar i centrala delar av staden.

Ungdomsjouren har under året genom erfarenheterna av utökad samverkan med polisen och kompetenshöjning om Emokulturen kunnat utveckla sitt arbetssätt. Det finns förhoppningar att man genom det planerade projektet för att förebygga hemlöshet hos unga vuxna 18 – 25 år ska kunna nå fler unga i riskzon att utveckla missbruk och bli hemlösa, bland andra de utomeuropiska unga vuxna. En rapport om sommaren 2009 planeras lämnas till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden under hösten.

Sammantaget anser förvaltningen att viktiga frågor om hur socialtjänsten ska arbeta uppsökande med ungdomar och unga vuxna tas upp i motionen och skrivelsen. Inom Ungdomsjouren bedrivs kontinuerligt ett metodiskt uppsökande arbete med korta kontakter där fokus ligger på att länka till ordinarie socialtjänst och vårdgivare. Det är viktigt att det finns tillräckliga resurser för att kunna klara detta arbete i samverkan med andra aktörer och att kunna möta nya behov som kan uppstå. Det är angeläget att kommunstyrelsen beviljar medel till det planerade projektet för att förebygga hemlöshet hos unga vuxna 18 – 25 år så att man inom projektets ram kan utveckla arbetsmetoderna riktade till denna grupp.

Bilaga

1. Motion om tillståndet på Sergels torg – ”Ska vi göra nåt” från Karin Rågsjö (V)
2. Skrivelse från Karin Rågsjö (V), Gertrud Brorsson (MP) och Abdo Goriya (S) om Ungdomsjourens arbete på ”Plattan”.